

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

27 oktober 2000

VOORSTEL VAN DECREET

**– van de heren André Denys, Jozef Browaeys, Cis Schepens en Peter Gysbrechts –
houdende de voorwaarden voor deelneming aan wielervedstrijden en wielervedproeven**

HOORZITTING

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer André Van Nieuwkerke**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Eddy Schuermans, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Cis Schepens ;

mevrouw Marijke Dillen, de heren Julien Librecht, Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

mevrouw Margriet Hermans.

Plaatsvervangers :

de heer Freddy Sarens, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heren Luc Martens, Joachim Coens ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Jacques Laverge, Paul Wille ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Pieter Huybrechts, Felix Strackx ;

de heren André Van Nieuwkerke, Tuur Van Wallendael ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

102 (1999 – 2000)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Advies Kinderrechtencommissariaat
- Nr. 3 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
Sprekerslijst	4
Toelichting door dokter Jan Verstuyft, Cel Medisch Verantwoorde Sportbeoefening, Administratie Gezondheidszorg, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	4
Toelichting door dokter Toon Claes, voorzitter van de Vlaamse Wielerschool	7
Toelichting door de heer Paul Ponnet, technisch directeur KBWB	11
Vragenronde met de heer Paul Eliarts, adjunct van de directeur BLOSO	16

Hoorzitting van 16 maart 2000 over het voorstel van decreet houdende de voorwaarden voor deelneming aan wielervedstrijden en wielervedproeven

Sprekerslijst

Dr. Jan Verstuyft, Materie-expert, Cel Medisch Verantwoorde Sportbeoefening, Administratie Gezondheidszorg, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;

De heer Toon Claes, Voorzitter van de Vlaamse Wielerschool ;

De heer Ferdi Van Den Haute, Directeur van de Vlaamse Wielerschool ;

De heer Paul Ponnet, Technisch Directeur van de Koninklijke Belgische Wielrijdersbond ;

De heer Jean Bollen, Voorzitter Sportcommissie van de Koninklijke Belgische Wielrijdersbond ;

De heer Paul Eliaerts, Adjunct van de directeur BLOSO.

De heer Jos Stassen, voorzitter : In het kader van de behandeling van het voorstel van decreet houdende de voorwaarden voor deelneming aan wielervedstrijden en wielervedproeven, geef ik graag het woord aan de door de commissie uitgenodigde deskundigen.¹

Toelichting door dokter Jan Verstuyft, Cel Medisch Verantwoorde Sportbeoefening, Administratie Gezondheidszorg, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

De heer Jan Verstuyft : Ik ben als sportarts deeltijds en op zelfstandige basis betrokken bij de Cel Medisch Verantwoorde Sportbeoefening van de

administratie gezondheidszorg. Vanaf de oprichting in 1991 en tot de opheffing eind 1996 ben ik voorzitter geweest van de Raad voor Medisch Verantwoorde Sportbeoefening, die indertijd advies heeft uitgebracht over het besluit van 26 april 1995. Ook in de jaren 80 was ik via de medische commissie van de toenmalige Hoge Raad voor de Sport betrokken bij de advisering rond de reglementering inzake jeugdwielrennen.

Gedurende jaren reeds staan de leeftijdsgrenzen en de opleidingsvoorwaarden voor jonge wielrenners ter discussie. Er is langdurig geargumenteed voor en tegen. Het wordt hoog tijd dat de knoop eindelijk wordt doorgehakt.

Vorig jaar is rond het huidige voorstel van decreet reeds een uitvoerige discussie gevoerd in de commissie voor Welzijn. In de voorbije dagen heb ik de moeite gedaan om de rapporten van de experten, die vorig jaar aan het woord zijn geweest, door te nemen. De conclusie die vorig jaar werd getrokken, geldt eigenlijk nog steeds : vanuit biomedische hoek zijn er geen fundamentele bezwaren tegen een verlaging van de leeftijd waarop mag worden deelgenomen aan wielervedactiviteiten. Dit geldt overigens voor de meeste andere sporttakken. Vandaag de dag worden wij overspoeld met alarmerende berichten over de dalende fysieke conditie van onze jeugd, en over alle mogelijke gezondheidsrisico's die met bewegingsarmoede in verband staan. In die context lijkt het aangewezen de deelname aan sportactiviteiten eerder te promoten, en zeker niet te verhinderen. Cruciale voorwaarde is echter, en dit was een onderdeel van de conclusie van vorig jaar, dat sportactiviteiten voor jongeren, en zeker wedstrijden, moeten georganiseerd en begeleid worden op een aan de leeftijd aangepaste manier.

De grote bezorgdheid die er momenteel niet alleen is bij medici, maar ook bij pedagogen en psychologen, is dat de opleiding van jongeren in de sport meestal te veel prestatiegericht is. Dit is zeker niet alleen in de wielersport het geval. Ook in andere sporten is er deze bezorgdheid en worden er gelukkig de laatste tijd maatregelen voorgesteld om hier iets aan te doen. Zo werd in het voetbal voorgesteld om de wedstrijduitslagen en klassementen niet meer te publiceren in de kranten. Ook in dit verband las ik recent in één van onze kranten een standpunt van Rik Samaey, toch één van de beste basketbalspelers die we in de voorbije jaren hebben gehad. Hij schrijft : "Ik ben nu zelf vijf à zes jaar actief als jeugdtrainer, en mijn conclusie is duidelijk : laat de jeugdteams spelen zonder klassementen. Jongeren met speciale opdrachten opzade-

¹ De Commissie voor Cultuur, Media en Sport organiseerde op 16 maart 2000 een hoorzitting ter voorbereiding van de bespreking van het voorstel van decreet betreffende de voorwaarden voor deelneming aan wielervedstrijden en wielervedproeven.

Nog voor de bespreking van het voorstel van decreet in de commissie kon worden afgerond, werd in deze materie echter regelen opgetreden door de heer Johan Sauwens, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Sport. Dit gebeurde bij ministerieel besluit van 8 september 2000 "houdende de voorwaarden voor deelneming aan wielervedstrijden en wielervedproeven".

Gegeven deze situatie oordeelden de initiatiefnemers het nuttig om hun voorstel in te trekken.

len om toch maar die tweede of derde plaats te pakken : onzin." En verder : "Ik ben een fervent voorstander van per jeugdcategorie specifieke nationale opleidingsprogramma's op te stellen : welke vaardigheden moeten microben, benjamins, miniemmen, kadetten, en junioren aangeleerd krijgen ? Op basis van die programma's kan de bond controles uitvoeren om uit te maken welke clubs degelijk werk leveren en welke spelers voldoende opgeleid zijn, waarna kan worden bijgestuurd."

Bij het voorliggende voorstel van decreet heb ik een aantal bedenkingen. De eerste vraag is of we wel een decreet betreffende het jeugdwielrennen nodig hebben. Mijns inziens bestaat er een voldoende decretale basis om zowel leeftijdsgrenzen, medische geschiktheidscriteria als opleidingsvoorwaarden vast te leggen. Het huidige besluit van 26 april 1995 is trouwens gebaseerd op enerzijds het decreet van 27 maart 1991 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening voor de aspecten leeftijdsgrenzen en sportmedische geschiktheid en anderzijds op het decreet van 19 april 1995 houdende vaststelling van de voorwaarden inzake opleiding voor de wielersport. Als niet-jurist lijkt het mij eenvoudiger, en ook juridisch eleganter, om voor een nieuwe regelgeving inzake jeugdwielrennen gebruik te maken van het bestaande decretale kader.

Ik vraag mij in deze ook af of het opportuun is om aan het decreet inzake medisch verantwoorde sportbeoefening, dat als een raamdecreet moet worden beschouwd, wijzigingen aan te brengen die enkel van toepassing zijn op één bepaalde sportdiscipline. Ook hier meen ik dat het eleganter is om regels die gelden voor specifieke sporttakken te regelen via uitvoeringsbesluiten.

Een tweede bedenking is of het eigenlijk wel nodig is om alle leeftijdscategorieën tot en met de elite met contract vast te leggen, zoals het wordt voorgesteld in artikel 4 § 1. Voor de leeftijdscategorieën vanaf 19 jaar worden verder in het voorstel geen specifieke voorwaarden bepaald. Het heeft mijns inziens dan ook weinig zin deze hogere leeftijdscategorieën decretaal vast te leggen. Het advies dat de Raad voor Medisch Verantwoorde Sportbeoefening destijds uitbracht, was trouwens dat de overheid een wettelijke regeling moet vastleggen voor de minderjarigen, maar dat voor de hogere leeftijdsklassen de sportfederatie zelf zijn verantwoordelijkheid moet nemen. Ik moet zeggen dat er de voorbije jaren op dit vlak zeker een positieve evolutie is. Ik verwijs hierbij naar de uitgebreide medische onderzoeken die de beroepsrenners meermaals per jaar moeten ondergaan.

In verband met § 2 van artikel 4 moet ik wijzen op het volgende. De wielrenners worden in hun leeftijdscategorie ingedeeld vanaf 1 januari van het jaar waarin ze de vereiste leeftijd bereiken. In de praktijk leverde dit in de voorbije jaren problemen op voor die wielersporters die vooral in de winter doorgaan, zoals het veldrijden en de pistewedstrijden. Volgens de huidige wetgeving moeten de betrokken jongeren midden in het wedstrijdseizoen overstappen van de ene categorie naar de andere, wat eigenlijk niet ideaal is. Daarenboven bepalen de reglementen van de UCI (Internationale Wielerbond) dat een renner gedurende het hele wedstrijdseizoen moet aantreden in dezelfde leeftijdscategorie. De Belgische Wielerbond zit dus tussen twee vuren : enerzijds de wetgeving, anderzijds de reglementen van haar eigen internationale federatie. Dit moet in een nieuwe reglementering vermeden worden.

Over dit aspect werden reeds gesprekken gevoerd met de wielerbond, die voorstelt de datum van overgang naar een hogere leeftijdscategorie vast te stellen op 1 oktober voorafgaand aan het jaar waarin men de vereiste leeftijd bereikt. Deze datum valt voor alle wedstriiddisciplines buiten het wedstrijdseizoen. Persoonlijk heb ik echter problemen met dit voorstel, vermits het betekent dat kinderen die in november of december geboren zijn, al aan wielproeven kunnen deelnemen als ze nog maar zes jaar zijn. Dit onderdeel vergt dus nog enige discussie.

In artikel 5 wordt gesproken over erkende opleidingen, maar er wordt nergens vermeld wie voor die erkenningen verantwoordelijk is. Wat betreft de opleiding en de opleidingsprogramma's stel ik vast dat de bepalingen in het voorstel in enigszins aangepaste vorm zijn overgenomen uit het bestaande besluit van 1995.

Er is mijns inziens enige tegenspraak tussen de artikelen 7 en 8. In artikel 7, eerste alinea, staat : "In hun reglementen nemen organisatoren van wielersportwedstrijden en wielproeven door de Vlaamse regering te bepalen regelen op ter beveiliging van de wielrenners en ter bescherming van hun gezondheid". In de derde alinea staat : "Deze reglementen bepalen minstens de afstand van de wielersportwedstrijden en wielproeven, de te gebruiken versnellingen, de beschermkledij en de uitrusting van de fiets". Artikel 8 bepaalt : "De Vlaamse regering legt de aard, de voorwaarden en voorschriften en de maximale afstand vast van de wielproeven en van de wielersportwedstrijden voor leerling-wielrenners en voor aspiranten". Het is mij hier niet echt dui-

delijk wie wat bepaalt : de organisatoren of de Vlaamse regering.

In uitvoering van dit voorstel van decreet moeten blijkbaar nog heel wat technische zaken worden geregeld. Men laat heel wat mogelijkheden open.

Ik heb ook bedenkingen bij artikel 10. Uiteraard moet elke regelgeving gepaard gaan met mogelijkheden tot sanctionering. In sportaangelegenheden is het volgens mij evenwel niet zinvol te schermen met geldboeten en met gevangenisstraffen van 8 dagen tot 3 maanden. Dit is misschien een ingeburgerde formule, maar de rechtbanken zijn nu reeds overbelast en zullen zeker geneigd zijn om dit soort zaken terzijde te schuiven. Ik geef de voorkeur aan een systeem waarbij de erkenningen kunnen worden ingetrokken of een verbod om te organiseren kan worden uitgesproken. Voor dit soort sancties zullen begeleiders en organisatoren gevoeliger zijn.

Bij de in artikel 11 te wijzigen artikelen 19 en 19 bis van het decreet van 27 maart 1991 heb ik een technische bemerking in verband met de leesbaarheid en de toegankelijkheid van de wetgeving. Eenzelfde resultaat, namelijk een vastlegging van de leeftijdsgrenzen en een regeling van de modaliteiten voor deelname aan wielervedstrijden en -proeven, is mogelijk via ofwel een aanpassing van het bestaande besluit, ofwel via een volledig nieuw besluit, zonder dat daarbij het raamdecreet inzake medisch verantwoorde sportbeoefening moet worden gewijzigd.

De heer André Denys : Het verbaast me dat de heer Verstuyft als vertegenwoordiger van de administratie vooral opmerkingen maakt over juridische punten en dat hij over biomedische aspecten slechts één opmerking maakt, namelijk over de leeftijdsgrens.

De heer Jan Verstuyft : Als niet-jurist, medewerker van de administratie, heb ik geleerd ook in juridische termen te denken en oog te hebben voor onder meer de uitvoerbaarheid van bepaalde voorstellen. Uit vele gesprekken met collega's, sportartsen en fysiologen, moet ik concluderen dat, ondanks het feit dat wielrennen een cardiovasculair zwaar belastende sport is, er geen strikt medische tegenaanwijzingen zijn voor een leeftijdsverlaging, en voor aan de leeftijd aangepaste sportactiviteiten. Over het medisch luik van het bestaande besluit, jaarlijks medisch onderzoek door een erkend keuringsarts, is er trouwens nooit discussie geweest. De discussie gaat veeleer over de waarbor-

gen inzake technisch begeleiding en inhoud van de opleidingsprogramma's.

De heer André Denys : Dit kan geregeld worden via een besluit dat gebaseerd is op het bestaande decreet inzake medisch verantwoorde sportbeoefening. In artikel 6 worden de principes van de sportopleiding besproken. De context is blijkbaar ruimer dan in het decreet op de medisch verantwoorde sportbeoefening.

De heer Jan Verstuyft : Het huidige besluit inzake jeugdwielrennen steunt op twee decreten. Enerzijds is er het decreet van 26 april 1995 inzake medisch verantwoorde sportbeoefening, en anderzijds is er het decreet van 19 april 1995, dat bepaalt dat de Vlaamse regering de modaliteiten inzake opleiding van jonge wielrenners nader kan omschrijven en de opleidingsprogramma's kan controleren.

De controle op deze programma's, op de inhoud van de opleidingen en op de technische aspecten van de omlopen wordt niet gedaan door het team medisch verantwoord sporten van de administratie gezondheidszorg, maar door Bloso. De verkeersveiligheid valt daarenboven nog onder de federale verkeerswetgeving.

Ik verwijs in dit verband naar een advies van de Raad van State over een voorstel van besluit op de risicovechtsporten dat enkele jaren geleden werd ingediend in uitvoering van het decreet medisch verantwoorde sportbeoefening. In dit voorstel werden erkenningscriteria vastgesteld voor sportverenigingen en organisatoren. De Raad van State heeft ons teruggefloten met de bemerking dat het decreet inzake medisch verantwoorde sportbeoefening niet de wettelijke bevoegdheid geeft om erkenningsvoorwaarden vast te leggen. Enkele jaren geleden werd daarom voorgesteld een algemeen decreet voor te stellen inzake opleiding van jongeren in de sport.

De heer Frans Ramon : Zou u een benedengrens vastleggen of gaat dat te ver ?

De heer Jan Verstuyft : Acht jaar lijkt ons een redelijke leeftijd. De vraag is of het vanaf 1 januari moet dan wel vanaf een ander moment : 1 oktober bijvoorbeeld. Het probleem met 1 januari heb ik daarjuist al aangestipt : voor sommige disciplines valt deze datum midden in het wedstrijdseizoen.

De heer André Van Nieuwkerke : Is er medisch gezien een groot verschil tussen een acht- en een tienjarige ?

De heer Jan Verstuyft : Ik moet toegeven dat elke leeftijdsgrens willekeurig is omdat ze rekening houdt met een gemiddelde, en er nogal verschillen kunnen bestaan van persoon tot persoon. Bij goed begeleide en speelse fietsactiviteiten wordt vooral het aëroob uithoudingsvermogen aangesproken. Alle onderzoeken tonen aan dat dit aspect van de uithoudingsconditie bij een gezond kind zonder tegenaanwijzingen kan worden belast en voor verbetering vatbaar is, op voorwaarde dat de activiteiten op een niet-geforceerde of gedwongen manier gebeuren. Vandaar ook ons pleidooi om bij jongeren het accent zeker niet te leggen op wedstrijden, maar vooral op de opleiding. Een ander aspect is de coördinatie of behendigheid, zeg maar stuurvaardigheid. Studies in de sport tonen aan dat kinderen tussen 8 en 10 jaar de ideale leeftijd bereiken hebben om allerlei vaardigheden onder de knie te krijgen.

Er is dus niets dat tegen achtjarigen pleit, op voorwaarde dat alles onder deskundige begeleiding en op een speelse manier verloopt. Het accent mag daarbij niet liggen op prestaties leveren en wedstrijden winnen, maar wel op algemene motorische en fysieke ontwikkeling, waarbij naast fietsen ook andere bewegingsvormen, lopen en zwemmen bijvoorbeeld aan bod komen.

Toelichting door dokter Toon Claes, voorzitter van de Vlaamse Wielerschool

De heer Toon Claes, voorzitter van de Vlaamse Wielerschool : Ik zal mij in mijn tussenkomst op drie zaken concentreren. Graag had ik eerst de Vlaamse Wielerschool voorgesteld, aangezien deze nog te weinig gekend is. Daarna wens ik even stil te staan bij wat wij denken dat de pijlers zouden moeten zijn van een jeugdwielerbeleid door de overheid. Ten slotte maken we enkele concrete opmerkingen over het voorliggend voorstel van decreet.

De Vlaamse Wielerschool is ontstaan als reactie op bestaande mistoestanden in het jeugdwielrennen. In de jaren zestig en zeventig werden in het kader van de toen zeer populaire kermiskoersen ook jeugdwedstrijden georganiseerd. Dat leidde tot nogal wat mistoestanden. Als reactie daarop zijn eerst de Sporta-wielerscholen ontstaan. Wat later is de overheid op die kar gesprongen, en ontstond de Vlaamse Wielerschool als een samenwerking tussen Bloso en Sporta, later aangevuld door de Federatie van Recreatie- en Omnisport (FROS). Zo komt het dat de Vlaamse Wielerschool nu op een brede maatschappelijke basis kan terugvallen. Mi-

nister Poma ligt overigens aan de basis van de stichting van de Vlaamse Wielerschool. Het uitgangspunt van de Vlaamse Wielerschool is steeds het individuele belang van het sportende kind geweest.

Even iets over onze werking : in 1999 hebben wij 403 aspiranten afgeleverd. We hebben 750 actieve leden. We werken met 4 voltijdse medewerkers en 52 begeleiders. De drie organisaties zijn vertegenwoordigd in onze raad van bestuur, daarnaast hebben nog een aantal praktijkmensen zitting. De beheerraad komt nooit samen zonder praktijkmensen. We werken weliswaar wat in de schaduw, maar toch komt maar liefst 52 percent van de huidige actieve wielerschoolers uit de Vlaamse Wielerschool.

Is er nog een Vlaamse Wielerschool nodig als er in Vlaanderen al twee wielerschoolen actief zijn ? Het antwoord is anno 2000 zeker ja : de Belgische Wielerschool concentreert zich historisch vooral op wedstrijden, terwijl de Vlaamse Wielerschool helemaal geen jeugdwerving heeft. De Vlaamse Wielerschool vult die leemte op. Bovendien stijgt het relatieve belang van de Vlaamse Wielerschool. Het aantal leden stijgt ondanks het feit dat het aantal jonge wielerschoolers in Vlaanderen daalt. De samenwerking met de KBWB verloopt niet altijd even goed. Vele wielerschoolen daarentegen sturen ons hun jongeren, die wij opleiden, en die terug naar hun club keren voor de proeven en wedstrijden.

Volgens ons zouden de pijlers van een decreet inzake het jeugdwielrennen de volgende moeten zijn. De toon moet positief zijn : we moeten de wielersport stimuleren. De aandacht zou in de eerste plaats moeten gaan naar de fysieke en psychische gezondheid van de jongeren en kinderen en naar een verantwoorde manier om sport te beoefenen. Daartoe moeten bepaalde eisen worden gesteld inzake de kwaliteit van de opleiding en de training, en moeten kinderen beschermd worden, zodat ze niet onder druk staan om aan te veel wedstrijden deel te nemen. In het wielrennen is die druk veel groter dan bijvoorbeeld in het voetbal. De voetbalcompetitie ligt immers een groot gedeelte van het jaar stil, terwijl er altijd wel ergens wielerschoolwedstrijden worden georganiseerd op de weg, de piste of in het veld. Te veel wedstrijden is echt niet goed voor jonge kinderen.

Concreet stellen we voor om jongeren tot 15 jaar te verplichten een opleiding te volgen. Er moeten normen worden uitgevaardigd over de opleiding, bijvoorbeeld over de minimumduur, zonder te komen tot overreglementering. Volgens ons moet

er in de opleiding ook een theoretisch gedeelte worden ingelast. Toen wij begonnen met wat ik maar theoretische lessen zal noemen, werden we vaak een beetje uitgelachen. Onze ervaring leert echter dat die lessen, waarop trouwens ook ouders worden uitgenodigd, zeer nuttig zijn, en zowel door de jeugd en ouders gewaardeerd worden. Uiteraard moet de aanpak van zulke "lessen" geënt zijn op het kind. Bovendien wordt de waarde van theoretische lessen in de sportopleiding van jongeren bevestigd door wetenschappelijke studies. Het wielrennen omvat trouwens heel wat aspecten die zeer goed in een theoretische les aan bod kunnen komen. In onze lessen behandelen we verkeersopvoeding, hygiëne, verzorging, de techniek van het fietsen (hoe rijd ik in groep, hoe neem ik een bocht, MTB, afdalen, enzovoort), het onderhoud van de fiets, fair play, aspecten van ploegsport, enzovoort.

De bestaande normen voor de begeleiders of opleiders volstaan. We stellen wel voor om niet alleen individuele begeleiders te erkennen, omdat de waaier van opleidingen dan wel heel heterogeen wordt. Opleiders zouden moeten werken in een overkoepelende, door de overheid erkende structuur, waardoor uniformiteit mogelijk is en controle gemakkelijker.

Inzake wedstrijden moeten zekere beperkingen worden opgelegd. Het voorliggend voorstel van decreet bijvoorbeeld beperkt de wedstrijden niet tot een bepaalde periode. Zoals ik net zei, zouden er heel het jaar door wedstrijden kunnen worden georganiseerd. Zonder expliciete periodisering komen jonge wielrenners enerzijds onder grote competitiedruk te staan, anderzijds komt er weinig ruimte voor opleiding. Ook het aantal wedstrijden moet worden beperkt, zoals trouwens in dit voorstel van decreet is bepaald. De beste garantie voor een goede begeleiding, en dit is een stokpaardje van de Vlaamse Wielerschool, is dat kinderen jonger dan 14 jaar alleen mogen deelnemen aan de proeven na het volgen van een erkende opleiding.

Bij een voorstel dat de minimumleeftijd verlaagt waarop kinderen mogen deelnemen aan wedstrijden of proeven, dienen enkele algemene opmerkingen gemaakt. Hoe jonger het kind is, hoe meer het onder invloed staat van zijn omgeving, en dit zijn vooral de ouders. Vaak kiest een kind niet voor een sport, maar zijn het de ouders die kiezen. In het geval van intensieve sportbeoefening moet een kind soms tegen zijn ouders worden beschermd. De rechten van het kind mag geen loos begrip zijn. Voorts wijst de wetenschap er overvloedig op dat kinderen zich niet vroegtijdig mogen specialiseren,

en ook in dit verband kan het verpflichten tot het volgen van een erkende opleiding garanties bieden. Tenslotte mag men niet uit het oog verliezen dat er een bikkelharde concurrentie tussen de federaties gevoerd wordt om kinderen vroegtijdig over te halen zich in te schrijven als leden. Anderzijds kan een leeftijdsverlaging meer jonge mensen tot wielrennen bewegen. Bovendien kan een goed door-dachte en goed uitgevoerde leeftijdsverlaging nieuwe perspectieven bieden aan het globale jeugd-wielrennen.

Concreet willen we bij het voorstel van decreet de volgende opmerkingen maken. We zijn het niet eens met de stelling in de toelichting dat de toekomst van het wielrennen in Vlaanderen op het spel staat. De globale situatie in Vlaanderen is zeker niet slecht. Het volstaat vergelijkingen te maken met andere regio's of landen. Bovendien kan een verlaging van de minimumleeftijd ertoe leiden dat meer jonge renners stoppen met wielrennen, zeker zo de competitiedrang niet wordt gekanaliseerd. Het is ook niet zo dat men een goede renner wordt door vroegtijdig en veelvuldig aan wedstrijden deel te nemen, zeker niet als dat zonder begeleiding gebeurt.

In artikel 2 wordt een onderscheid gemaakt tussen wielervedstrijden en wielerverproeven. Wielerverproeven zouden alleen mogen worden georganiseerd onder leiding van een erkende opleider en men zou alleen na het volgen van een opleiding mogen deelnemen. Ze bieden de kinderen dan ook meer bescherming. In dat geval zou men ook geen inschrijvingsgeld mogen innen en geen prijzen geven op basis van het klassement. In de lagere leeftijdscategorieën wint immers doorgaans het kind dat groter en sterker is dan zijn leeftijdsgenootjes en niet het kind met het meeste talent. In het wielrennen bestaat tevens een lange traditie om geldprijzen te geven : dit wordt best verboden bij jeugdsport.

Het komt erop aan de leeftijdsgrens niet al te laag te leggen en ook te vermijden dat er te grote leeftijdsverschillen binnen een categorie zijn.

De heer André Denys : Het voetbal stapte inmiddels af van een categorisering die gebaseerd is op de indeling in schoolklassen.

De heer Toon Claes : Bij artikel 5 vragen wij ons af of men aan meerderjarigen van 18 wel kan opleggen om een opleiding te volgen als ze wielrenner willen worden.

In artikel 6 § 1 wordt over de opleidingsprogramma's gesproken. Het is goed dat men de ouders wil betrekken bij de opleiding, maar toch niet bij de uitvoering ervan ?

De heer André Denys : Het betrekken van de ouders kan een gunstige invloed hebben.

De heer Toon Claes : Met betrekking tot artikel 6 § 2 vinden we dat de opleiders moeten deel uitmaken van een erkend opleidingsorgaan. Wat artikel 6 § 3 betreft, vinden we dat Bloso niet alleen de opleiding moet controleren, maar ook het opleidingsprogramma en het opleidingsorgaan moet erkennen. De Vlaamse Trainersschool (VTS) kan hiervoor worden ingeschakeld. En moeten ook de wielproeven niet gecontroleerd worden ?

Aan paragraaf 1 van het nieuwe artikel 19bis dat wordt voorgesteld in artikel 11 moet worden toegevoegd : "op voorwaarde dat ze met vrucht een opleidingsprogramma volgden". Over de aspiranten, waarvan sprake in paragraaf 2, verschillen we grondig van mening. We vinden 12- tot 14-jarigen te jong om aan wielervedstrijden deel te nemen. Voor hen zijn alleen proeven met begeleiders geschikt. Wat het beperken van de competitie (paragraaf 3) betreft, vinden wij periodisering noodzakelijk. Bovendien moeten de betrokkenen een geslaagde opleiding achter de rug hebben.

De heer André Denys : U bent het niet eens met de deelname van aspiranten aan wielervedstrijden. Nochtans is er een verschil met nieuwelingen, want aspiranten zullen permanent begeleid worden. Dat zal in een streng convenant vastgelegd worden en door Bloso gecontroleerd worden. Tegelijk willen we de twaalfjarigen al enige competitiemogelijkheden bieden.

De heer Toon Claes : Waarom wordt er een onderscheid gemaakt tussen wielervedstrijden en wielervedstrijden ? Wielervedstrijden hebben toch ook een competitief facet ? Kinderen zien dat onderscheid trouwens niet. Het is louter administratief van aard : we spreken dan over vergunningen en taksen voor de bonden en federaties. Bij proeven komt het accent meer te liggen op sporteducatie. Waarom zou men de proeven afschaffen, ten voordele van wedstrijden, voor aspiranten ?

De heer André Denys : Wij willen de begeleiding juist integreren.

De heer Toon Claes : Het komt eerder op de kwaliteit van het aangeboden pakket dan op de leeftijdsverlaging aan. De decreetgever dient het kind te

beschermen. Wij besluiten dat het nieuwe decreet samen met het convenant de wielersport nieuwe kansen kan bieden.

De heer Marino Keulen : U blaast warm en koud. Is er dan geen consensus binnen de Vlaamse Wielerschool ?

De heer Toon Claes : Toch wel. Blijkbaar heb ik mij niet duidelijk uitgedrukt. Wij zijn voorstander van een leeftijdsverlaging, op voorwaarde dat die goed begeleid wordt.

Mevrouw Margriet Hermans : Is het motiveren van kinderen van een verschillende leeftijd zo anders ?

De heer Toon Claes : Een gemotiveerd kind is enthousiast en doet alles, wellicht zelfs te veel. Dat is afhankelijk van de leeftijd. Hoe jonger, hoe meer enthousiasme. De Vlaamse Wielerschool is echter niet gewend met jongere kinderen te werken, maar wij zijn ermee bezig dergelijke opleidingen te ontwikkelen, en dat lukt. Het is in elk geval erg arbeidsintensief.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever : Kunt u verduidelijken wat u bedoelt met de betrokkenheid van de ouders ? Bedoelt u daarmee een oudercomité ? Het probleem is vaak dat ouders verkeerde verwachtingen hebben en te veel op prestaties gericht zijn.

De heer Toon Claes : In onze school vormen de ouders geen probleem. Ze zijn tevreden dat hun kinderen geleidelijk groeien. Als er problemen zijn met ouders die sterk op competitie gericht zijn, is onze stelling uiteraard dat we altijd het belang van het kind kiezen. Alle ouders worden jaarlijks minstens één keer uitgenodigd. Op die informatiedag worden de volledige werking en de opties uitgelegd. Vele ouders komen tevens naar de trainingen, ook al omdat ze hun kinderen moeten brengen. Dikwijls organiseren we dan zelfs activiteiten voor de ouders.

De heer André Denys : U bent sportarts. Bent u vertrouwd met andere sporten dan het wielrennen ?

De heer Toon Claes : Ik ben afkomstig uit de atletieksector.

De heer André Denys : Is het medisch gezien slechter om op jonge leeftijd met wielrennen te starten dan met bijvoorbeeld voetbal ?

De heer Toon Claes : Wielrennen is alleszins zwaarder dan voetballen. Het is een harde sport. Een wielrenner moet altijd het wiel van zijn voorganger volgen, anders ligt hij er uit. Voetbal is een ploegsport en een voetballer kan altijd meespelen, ook al is hij zwakker dan de rest.

De heer André Denys : Is de sportfysische ontwikkeling van een jonge wielrenner slechter dan die van een voetballer ?

De heer Toon Claes : Integendeel. Er is geen enkel probleem voor jonge wielrenners op voorwaarde dat ze goed begeleid worden.

De heer André Van Nieuwkerke : Ik heb begrepen dat u vooral wilt werken via erkende sportopleidingscentra.

De heer Toon Claes : Voor Vlaanderen zou het ideaal zijn met één organisatie te werken, maar ik weet niet of de tijd daarvoor rijp is.

De heer André Van Nieuwkerke : De centra moeten ook geografisch gespreid zijn, er moeten afspraken gemaakt worden tussen de verschillende centra en ze moeten erkend worden. Het verlagen van de instapleeftijd kan ertoe leiden dat heel wat ouders hoge verwachtingen koesteren tegenover hun kinderen. Ook de inschrijvingsprocedure moet aan een aantal voorwaarden voldoen.

De heer Toon Claes : We organiseren informatievergaderingen waarop we de werking voorstellen. De kinderen kunnen dan beslissen of ze al dan niet instappen. Dat belet evenwel niet dat ze op elk moment kunnen instappen. We werken met drie gecentraliseerde afdelingen – Gent, Herentals en Leuven -, elk met verschillende onderafdelingen.

De heer André Denys : Is het aangewezen om de opleiding los te koppelen van de wielclubs ? Of moet men die laatste integendeel meer verplichtingen opleggen voor wat opleidingen betreft ?

De heer Toon Claes : De opleidingen zijn niet eenvoudig. Bovendien beschikken sommige clubs maar over een beperkt aantal aspiranten. Omdat het niet zo interessant is om voor een kleine groep een opleiding te organiseren, sturen ze in de praktijk de kinderen naar een wielerschool. Er is echter geen sprake van concurrentie : we stellen ons niet in de plaats van de clubs.

De heer André Denys : Hoeveel beginnende wielrenners volgen een opleiding ?

De heer Toon Claes : De meeste kinderen die beginnen op onze school, zijn niet aangesloten bij een wielclub.

De heer André Denys : Hoeveel nieuwelingen hebben bijvoorbeeld een opleiding gevolgd ?

De heer Ferdi Van Den Haute, directeur van de Vlaamse Wielerschool : Vijftig percent van de nieuwelingen zijn nooit aspirant geweest.

De heer Toon Claes : Zowel de Koninklijke Belgische Wielerbond als de Vlaamse Wielerschool mogen opleidingen organiseren.

De heer André Denys : Beschouwt u de clubs als organisatoren van opleidingen ?

De heer Toon Claes : Dat is mogelijk, maar het is niet eenvoudig. De eisen voor de begeleiding zijn zeer zwaar zodat het vooral voor kleine clubs moeilijk is om daaraan te voldoen.

De heer André Denys : Bestaat er een formule om clubs te verplichten bij een opleidingscentrum aan te sluiten ?

De heer Toon Claes : Dat gebeurt nu al. Volgens het huidige decreet zijn kinderen jonger dan 15 jaar verplicht een opleiding te volgen. De Belgische Wielerbond en de Vlaamse Wielerschool zijn gemachtigd deze opleiding te geven.

De heer André Denys : Bedoelt u daarmee dat iedereen die start, goed is opgeleid ?

De heer Toon Claes : Alles kan beter.

De heer André Van Nieuwkerke : Het is goed om te werken via erkende centra. Er moeten wel afspraken gemaakt worden met de clubs. Een kind kan wel een goede opleiding gekregen hebben, maar in de clubs geconfronteerd worden met een totaal andere mentaliteit. Ook de pedagogische begeleiding is belangrijk. Alle clubs kunnen worden verplicht om aan te sluiten bij erkende centra die voor de opleiding instaan, en waarmee ze convenants afsluiten voor de verdere begeleiding.

De heer Toon Claes : Het maken van goede afspraken tussen de KBWB en de Vlaamse Wielerschool zou een grote stap vooruit betekenen. Traditioneel heeft de Vlaamse Wielerschool andere aspiraties dan de KBWB, die competitiegericht is en minder zorg besteedt aan de begeleiding. Ik hoop dat er stilaan een nieuwe wind gaat waaien.

De heer André Denys : Begrijp ik u goed dat het niet de taak is van de wielclubs om opleiding te organiseren, en dat ze moeten samenwerken met opleidingscentra ?

De heer Toon Claes : Grote clubs kunnen opleidingen organiseren, maar het is moeilijk om aan alle vereisten te voldoen. Clubs hebben bijgevolg ondersteuning nodig.

De heer André Denys : De clubs kunnen moeilijk een kwaliteitsvolle opleiding geven, daarom dienen ze volgens u samen te werken met erkende opleidingscentra ?

De heer Toon Claes : Vele clubs doen voor hun opleidingen een beroep op ons.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Verwacht u dat de Wielerbond die opleiding als een van de voorwaarden naar voren schuift ?

De heer Toon Claes : Dat is decretaal bepaald.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Gebeurt er een mentale of fysieke selectie bij de inschrijving ? De fysieke en psychische ontwikkeling van kinderen is immers enorm verschillend. Sommigen zijn op acht jaar rijp om te beginnen wielrennen, anderen niet.

De heer Toon Claes : Er zijn geen selectiecriteria. De heer Van Looy wil dat ieder kind zich thuisvoelt op onze school. Het is de bedoeling alle geïnteresseerde kinderen op te vangen. We proberen alle activiteiten daarop af te stemmen.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Dat betekent dat de begeleiding heel individueel moet zijn. Kinderen van 12 jaar zijn fysiek en mentaal weerbaarder dan kinderen van 8. De wielersport is erg belastend voor achtjarigen. Als de leeftijdsgrens zou worden verlegd naar 8 jaar, zouden er dan wel selectiecriteria mogen worden ingevoerd ?

De heer Toon Claes : Alles hangt af van de begeleiding. Jonge kinderen leren wielrennen in spelvorm.

De heer Jos Stassen, voorzitter : U zegt dus dat de club zich aan de jonge kinderen moet aanpassen, en niet omgekeerd ?

De heer Toon Claes : Dat is juist. De middelen zijn echter beperkt. Dat probleem kan worden opgevangen via uitvoeringsbesluiten.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Ik heb toch problemen met de oplossing via differentiatie binnen de club.

De heer Jos Stassen, voorzitter : U zult zich dus aanpassen aan het niveau van de kinderen indien er voldoende middelen zijn.

Toelichting door de heer Paul Ponnet, technisch directeur KBWB

De heer Paul Ponnet, technisch directeur KBWB : De jongste jaren zijn we geregeld bij de regelgeving over de wielersport betrokken. We hebben het voorliggende voorstel van decreet dan ook met veel aandacht gelezen.

We hebben de indruk dat er al te vaak een emotionele argumentatie wordt gehanteerd die de kern van de zaak niet raakt. Ik wil er in dit verband ook op wijzen dat ik reeds in 1998 uitvoerig heb geantwoord op het advies van het Centrum voor de Bevordering van het Welzijn van Kind en Gezin van 9 april 1999, dat daarnet werd rondgedeeld. Het document werd al eerder ter discussie gesteld. Mijn antwoord op dat document werd daarnet ook uitgedeeld. Die tekst diende als basis voor alle maatregelen die de KBWB de laatste jaren heeft genomen, bijvoorbeeld het opstellen van een beleidsplan.

Tijdens de hoorzittingen die in dit parlement over deze problematiek werden georganiseerd op 21 en 29 april 1999 bleken de experts het eens te zijn over de voorwaarden voor een kindgerichte opvang. Toen is ook gebleken dat onze federatie zich bewust is van deze voorwaarden, hoewel dat niet duidelijk uit het verslag naar voren is gekomen. De KBWB heeft een project om een en ander in te vullen. Alleen een wettelijke toelating ontbreekt nog.

De argumenten die totnogtoe tegen de KBWB werden gebruikt, waren meestal weinig diepgaand. Argumenten als "ze moeten eerst bewijzen dat ze het aankunnen" en "dat kunnen ze toch niet" waren niet van de lucht. Er zijn middelen genoeg om na te gaan of wat werd beweerd over de KBWB ook klopt. Zo kan bijvoorbeeld eerst een testperiode worden georganiseerd. Ook de stuurgroep jeugdwielrennen is een mogelijk controlemechanisme, dat totnogtoe te weinig werd gebruikt. Die stuurgroep bestaat uit twee partners : de KBWB en de Vlaamse Wielerschool.

Onze opmerkingen hebben betrekking op de concepten wedstrijd en opleiding, en op een gebrek aan aandacht voor de eigenheid van de wielersport.

Wedstrijden mogelijk maken voor kinderen vanaf 12 jaar maar niet voor de leeftijdscategorie van 8 tot 12, is het probleem verschuiven. Men laat bovendien belangrijke pedagogische kansen liggen die competitie biedt. Niet de wedstrijden op zich zijn het probleem, maar wel de begeleidende maatregelen. Jongleren met termen als proef en wedstrijd is slechts een woordspel. Het concept begeleiding moet daarom worden gedefinieerd.

De opleiding van jonge sporters verloopt momenteel volgens het bestaande decreet. Er bestaat reeds een vergelijkbaar scholingssysteem met aandacht voor theorie en praktijk. In onze optiek is de term opleiding veel enger dan het concept begeleiding. Dit lijkt vitten op woorden, maar opleiding wijst op een standaard programma met weinig ruimte voor individualisering. Begeleiding is een continu proces waarin wordt gestreefd naar een permanent samenspel tussen de medische, fysische en psychologische capaciteiten, ook wel individual readiness genoemd. De nadruk ligt op het individuele ontwikkelingstempo van de jongere.

Voorwaarden voor een goede en verantwoorde begeleiding is dat de begeleiders goed opgeleid zijn, dat de structuur waarin gewerkt wordt adequaat is en dat het begeleidingsplan kindgericht is. Op die manier kan de begeleiding op elk kind individueel worden afgestemd, zodat optimaal wordt ingespeeld op de mogelijkheden van het kind.

In het kader van de eigenheid van de wielersport, wil ik een aantal aandachtspunten aanstippen. Het jeugdwielrennen is meer dan wegwielrennen alleen. Denk maar aan de vijftien disciplines op de piste en de vier binnen het mountainbiken en aan de trialsports waarin naast uithouding ook componenten als behendigheid, coördinatie en techniek aan bod komen. De belasting van het kind ligt helemaal anders in een dergelijke discipline dan in het wegwielrennen. Het is niet meer dan logisch dat het beleidsplan voor jongeren breed genoeg is om ook deze disciplines adequaat te kunnen begeleiden.

Nog in dat kader moeten er ook mogelijkheden worden geschapen voor kinderen die verscheidene sporttakken combineren. Kinderen die kiezen voor een veelheid aan disciplines moeten ook op aangepaste begeleiding kunnen rekenen. Veelzijdigheid is immers positief. Het is bewezen dat kinderen die

sporten combineren de bekwaamheid die ze opdoen in één sport kunnen toepassen in een andere sport.

Voorts wil ik nog wijzen op de meerdaagse rittenwedstrijden. België is een van de enige landen waar dergelijke wedstrijden niet kunnen voor nieuwelingen en junioren. Nochtans is ook dit een discipline van het wielrennen. Ik wil er niet voor pleiten dat kinderen van acht of negen jaar aan dergelijke wedstrijden deelnemen, maar voor 17 tot 18-jarigen zou dit moeten kunnen onder strikte voorwaarden. Er bestaan geen medische bezwaren.

De Koninklijke Belgische Wielerbond wordt tot op heden vaak verweten dat ze weinig initiatieven neemt die gericht zijn op jongeren. Het verwijt was altijd dat de Wielerbond enkel geïnteresseerd is om de jongeren aan een streng selectiesysteem te onderwerpen en weinig aandacht heeft voor pedagogische aspecten. Die kritiek is snel uitgesproken en slaat nergens op. Wie kent de federatie van binnen uit? De mensen die ze kennen weten dat de Wielerbond qua planning, begeleiding en structuur weinig of geen equivalenten heeft in Vlaanderen.

Wat de planning betreft, klopt het dat de Wielerbond erg lang heeft gewacht om een beleidsplan voor jongeren op te stellen. Sinds 1998 is dat beleidsplan er wel, en het is bindend voor de clubs. Het plan is erop gericht om elke jongere zijn of haar plaats in de prestatiepiramide te helpen vinden. Zestig tot zeventig percent van de inspanningen gaat naar recreatie, vijftientig percent gaat naar competitie en ongeveer vijf percent van de inspanningen gaat naar topsport. Per sectie werden aparte beleidsorganen opgericht. Sinds 1995 is er een wetenschappelijk gefundeerd raamplan dat clubs een leidraad biedt om aan ontwikkelingsgerichte begeleiding te doen. Het is de bedoeling van de Wielerbond op 1 januari 2001 van start te gaan met een Vlaamse vleugel. De modaliteiten daarvoor zijn te vinden in het structuurplan. Het kernpunt van dit plan is om te werken met erkende begeleidingscentra.

Voor de begeleiding van jeugdige sporters heeft de federatie sinds 1995 een aantal maatregelen genomen die de goede begeleiding in het jeugdwielrennen moeten stimuleren. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen de begeleiding bij de aspiranten en de begeleiding in de andere jeugdcategorieën.

Voor de aspiranten zijn er in Vlaanderen twee instanties die opleidingen mogen geven: de Koninklijke Belgische Wielrijdersbond en de Vlaamse

Wielerschool. In Wallonië is dat enkel de KBWB. De grote meerderheid van de aspiranten wordt door de Wielerbond opgeleid. In België werden in 1999 580 aspiranten opgeleid, waarvan 390 in Vlaanderen. Van de 25 erkende opleiders werkten 18 in het programma van de KBWB. In Vlaanderen werden 270 van de 390 aspiranten of 70 percent opgeleid door de KBWB. In België is dat 80 percent. Deze cijfers tonen aan dat de federatie wel degelijk ervaring en traditie heeft in het opleiden van kinderen.

Daarbij komt nog dat de federatie ook ruimere activiteiten heeft georganiseerd in scholen om de wielersport te promoten bij kinderen en jongeren. De federatie organiseerde in de lente een initiatiesessie voor leraars, die de integratiemogelijkheden van de wielersport in motorische opvoeding en verkeersopvoeding moest belichten. Voorts werden twee promotiedagen voor aspiranten georganiseerd die gericht waren op het stimuleren van de polyvalentie en de educatieve wedstrijdcultuur. De federatie is op dit vlak een trendsetter.

In de andere jeugdreeksen verzorgen we sinds een aantal jaren, in samenwerking met de Vlaamse Trainersschool, een opleiding voor trainers. Er zijn nu al een honderdtal gediplomeerden. We hebben specifieke opleidingen georganiseerd voor sportverzorger. In dat milieu had het wielrennen destijds immers vrij zwakke kanalen met een slechte reputatie. Het werken met gediplomeerde trainers en verzorger is een van de erkenningscriteria van de federatie om van prioritaire voorwaarden te kunnen genieten. De federatie heeft de laatste drie jaar tussen anderhalf en twee miljoen frank aan subsidies uitgekeerd aan die clubs en verenigingen die werken volgens het raamplan, met een door ons goedgekeurd begeleidingsplan en met gediplomeerde en erkende trainers. We sensibiliseren ook de clubs, de ouders en de renners via een veertien-daagse nieuwsbrief, in samenwerking met uitgeverij Kluwer.

Als federatie streven we naar een transparante structuur. In het verleden is er een wildgroei van initiatieven geweest. De federatie was daar mee schuldig aan. Daardoor worden termen als school, kwaliteit en begeleiding nu misbruikt. Daarom heeft de Wielerbond nu een initiatief genomen met de bedoeling op 1 januari 2001 met een propere lei te kunnen beginnen. Een renner zal niet meer aan wedstrijden of aan begeleiding kunnen deelnemen indien hij geen deel uitmaakt, hetzij individueel, hetzij via een club, van een erkend begeleidingscentrum waar kwaliteit en controle de belangrijkste parameters zullen zijn. We hebben een project

op papier gezet, waarbij er aandacht was voor de achterliggende theorie en voor een controlemechanisme.

Een begeleidingscentrum moet een administratieve entiteit zijn waaronder alle componenten ressorteren die betrokken zijn bij de begeleiding : clubs, scholen, organisatoren, artsen, ouders, begeleiders, sportverzorger en infrastructuur. Het zal een dienend organisme zijn dat aangeboden wordt aan de clubs en aan het individu. Het is in de eerste plaats de federatie die de controle zal uitoefenen. Zij steekt immers haar nek uit met dit project.

Een aantal voorwaarden tot erkenning werden reeds goedgekeurd door de raad van bestuur op de vergadering van 2 maart jongstleden : men moet werken onder de vlag van de KBWB, zich onderwerpen aan de kwaliteitscontrole van de KBWB en per leeftijdsgroep minstens één gediplomeerd en door de KBWB erkende trainer of begeleider in dienst hebben. Daarbij onderscheiden we de volgende leeftijdsgroepen : de acht-, negen- en tienjarigen, de elf- en twaalfjarigen, de dertien- en veertienjarigen en de nieuwelingen. De zeventien- en achttienjarigen zijn al verder ontwikkeld, maar ook voor die groep kunnen voorwaarden worden opgenomen. Men moet jaarlijks een operationeel plan opstellen dat overeenstemt met het raamplan dat op een wetenschappelijke basis berust. Men moet openstaan voor alle individuen, een gezondheids- en veiligheidscode hanteren, activiteiten organiseren die inspelen op de reële ontwikkeling van het kind en polyvalentie nastreven binnen en buiten het domein van het wielrennen. Zowel het sportpedagogische, het sporttechnische, het sportmedische en het sportpsychologische moeten aan bod komen. De ouders moeten voldoende geïnformeerd worden over de begeleiding van hun kinderen en er moeten lage drempels van tarifiering gehanteerd worden om grote sociale verschillen te vermijden.

De federatie heeft dus een duidelijk omschreven project. Dit project is controleerbaar op zijn kwaliteit, als men dat wil. Daarom moeten er afspraken komen over de controlemechanismen. Dit project kan een voorbeeldfunctie vervullen voor andere sportgeledingen in Vlaanderen die nog niet zo sterk gestructureerd zijn.

De heer André Van Nieuwerkerke : Ik merk dat de heer Ponnet veel belang hecht aan de centra. Hoe ziet hij de samenwerking met de Vlaamse Wielerschool ? Ik denk dat de federatie, in feite het gezag, de afgelopen jaren gefaald heeft in de omkadering van de jeugd. Nu werd daarvoor voor een deel ver-

antwoording gegeven en werd een mea culpa geslagen. Intussen heeft de Vlaamse Wielerschool het voorbeeld gegeven van hoe het kan. De Vlaamse Wielerschool is een waardevol initiatief in het Vlaamse sportlandschap. Dat geldt ook voor de KBWB. Daarom moet men tot afspraken over de structurering komen.

De heer Paul Ponnet : Ik ben het daar echt niet mee eens. De Vlaamse Wielerschool heeft de laatste twee, drie jaar niet meer of niet minder verdiensten dan de KBWB. Ik denk dat we vrij gelijkwaardige partners zijn. Wij hebben ook initiatieven genomen voor een zo groot mogelijke samenwerking. Op bepaalde vlakken is die samenwerking er al. De Vlaamse Wielerschool is in dit concept een prioritaire partner. Ze beschikt over de nodige infrastructuur, over competente mensen en over ervaring, naast tal van instellingen die voor de KBWB hetzelfde doen op iets kleinere schaal. Nochtans zijn er bepaalde initiatieven waar een opleider werkt, erkend door de Vlaamse Gemeenschap en waar in één centrum wel vijftig jongeren worden begeleid. Dat zijn dus ook geen kleine centra. Persoonlijk meen ik dat de Vlaamse Wierschool, vooral door de geografische spreiding, de laatste twintig jaar de grootste ervaring groepeerst in Vlaanderen.

De heer André Denys : Voor mij wordt het steeds duidelijker op welke manier we waarborgen kunnen krijgen voor de professionaliteit van de opleiding, met name via wieleropleidingscentra (WOC). Deze kunnen worden georganiseerd door de KBWB, door de Vlaamse Wielerschool of door private organisaties, maar er moeten in elk geval convenants afgesloten worden op basis van een kwaliteitscontrole door de overheid, in casu Bloso. Deze piste is voor mij duidelijker geworden dan bij de vorige besprekingen.

Daarom besluit ik dat we de goede principes die we vandaag hebben gehoord, namelijk dat men de wielerschools moet verplichten tot samenwerking met een erkend WOC, decretaal moeten vastleggen. Een dergelijk systeem kan volgens mij maar in werking treden wanneer ook de KBWB zelf met wielerschools is gestart. Ik maak uit de tussenkomsten van vandaag op dat dit nu nog niet is gerealiseerd, en dat men daarmee pas in 2001 wil van start gaan. Waarom wacht de KBWB daarmee ? Waarom brengt men dit initiatief niet op voluntaristische wijze tot stand ? De overheid zal niet alles betalen. De bond moet aantonen dat hij een deel van de beschikbare middelen ter beschikking wil stellen van de opleiding van jongeren.

De heer Jean Bollen, voorzitter van de Sportcommissie van de KBWB : In Limburg zijn er voor de opleiding twee centra ; vorig jaar waren er drie. We werken dus al verschillende jaren met erkende opleiders. Men kan echter niet voor elke club een centrum oprichten.

De heer André Denys : Waarom verplicht de KBWB de clubs niet samen te werken met een centrum om een vergunning te krijgen ?

De heer Jean Bollen : We willen de Vlaamse Wielerschool geen concurrentie aandoen.

De heer André Denys : Ik bedoel "een centrum" in het algemeen.

De heer André Van Nieuwkerke : Zijn de clubs eigenlijk al rijp genoeg om in deze structuur te stappen ?

De heer Jean Bollen : Voor de opleiding van aspiranten is men al jaren verplicht met een erkend opleider te werken.

De heer André Denys : Inderdaad, maar werken clubs ook samen met een centrum voor de opleiding van junioren en nieuwelingen ?

De heer Paul Ponnet : Neen. Clubs die besluiten in het systeem te stappen, werden daarvoor financieel beloond door de federatie. Die subsidie hielp hen vaak te overleven. Op die manier zijn we er ook in geslaagd het kaf van het koren te scheiden. Eigenlijk zijn er twee mogelijkheden : we kunnen clubs die niet deelnemen straffen, of clubs die wel deelnemen belonen. We hebben voor dat laatste gekozen.

De heer André Denys : Als we clubs verplichten met een centrum samen te werken, welke rol spelen de clubs dan nog in de opleiding ?

De heer Paul Ponnet : Een club zal altijd een club blijven, terwijl de centra een dienende rol moeten spelen. De centra begeleiden en adviseren over het aangewezen aantal wedstrijden, training en gezondheidsproblemen. Clubs kunnen steeds in overleg met het centrum aan wedstrijden deelnemen.

De heer André Denys : Als we een convenant afsluiten met de KBWB of rechtstreeks met een opleidingscentrum, dan wordt dat centrum meteen ook verantwoordelijk voor de uitvoering van het convenant. Concreet houdt dat in dat alle clubs waarmee het centrum werkt, ook onderworpen zijn aan het convenant. Het centrum krijgt zo geen die-

nende rol, maar beslissingsrecht. Omdat de structuur van de KBWB in de eerste plaats op de clubs is gebaseerd, zijn spanningen mogelijk.

De heer Paul Ponnet : Twintig jaar geleden stonden de clubs voor alles in. Geleidelijk zijn bepaalde clubs zich op wegwedstrijden gaan concentreren, andere op off-roadwedstrijden, nog andere werden zuiver recreatieve clubs. De KBWB heeft geprobeerd die verschillende mogelijkheden in één centrum te verenigen waar iedereen zijn gading vindt. Op die manier vermijden we ook de strijd tussen clubs om talent.

De heer André Denys : Stel dat de sportarts van het centrum een renner verplicht enkele weken te rusten, terwijl zijn club vindt dat hij onmisbaar is in de eerstvolgende klassieker. Als het centrum een louter dienende rol heeft, dan beslist de club. In ons model, daarentegen, moet de renner het advies van het centrum volgen. Vandaag is in een aantal clubs al te vaak het imago van de club belangrijker dan de individuele wielrenner. Ik wil op dat vlak duidelijkheid.

De heer Paul Ponnet : Uw voorstel is het ideaalbeeld. Moet het centrum volledig verantwoordelijk zijn of laten we ruimte voor de individuele verantwoordelijkheid ? Een antwoord vinden op dat dilemma is niet eenvoudig.

De heer André Denys : Dat is een politieke keuze die we moeten maken.

De heer Frans Ramon : Als de centra enkel een adviserende functie krijgen, zal de opleiding ook ondergewaardeerd worden.

De heer Paul Ponnet : Ook wij pleiten ervoor voorrang te geven aan de centra. Dat is immers de enige manier om kwaliteit te garanderen.

De heer André Denys : Akkoord, maar ik vrees dat deze visie tot spanningen met de clubs zal leiden. De clubs verliezen immers een deel van hun autonomie, en tenslotte is de KBWB gebaseerd op de clubs.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : Momenteel werken we op basis van het decreet en het uitvoeringsbesluit van 1995. Waarom moeten we convenants afsluiten, als alles al decretaal vastligt ? Nu is het zo dat jongeren op twaalfjarige leeftijd een wieleropleiding kunnen beginnen, terwijl ze tot op de leeftijd van 15 jaar moeten wachten vooraleer ze aan wedstrijden kunnen deelnemen. Het verwondert me dan ook dat de heer Ponnet zegt dat

het verschil tussen wieleropproeven en wielervedstrijden louter terminologisch is. Uiteindelijk is er toch een verschil van drie jaar. Bovendien wordt de leeftijd nu op acht jaar gebracht. Ook de Vlaamse Wielerschool wil een duidelijk onderscheid tussen wieleropproeven en wielervedstrijden.

Enkel erkende organisaties kunnen opleiden. Momenteel zijn dat enkel de KBWB en de Vlaamse Wielerschool. Waarom zijn die bijkomende voorwaarden nu nog niet van kracht ? Is er nu al controle op de erkenning en de randvoorwaarden ? Stelt Bloso een verslag op van de erkenningen en controles ? Is het niet mogelijk strenger op te treden aan de hand van de bestaande procedure ?

In het beleidsplan staat de prestatiepiramide centraal, maar is prestatie wel de ideale manier om achtjarigen op te leiden ? Kunnen we ons niet beter concentreren op het plezier dat jongeren aan sport beleven ? Hoe kunnen we jongeren tegen het competitie-element beschermen ? Hoopt u dat jongeren het wielrennen de rug niet meer zullen toekeren door ze zo snel mogelijk aan wedstrijden te laten deelnemen ? Vooral omdat u niet uitsluit dat jongeren alsnog voor een andere sport opteren.

Heeft de KBWB plannen om een erkenning als Vlaamse sportfederatie aan te vragen ?

De heer Jean Bollen : Bij de 8-, 9-, 10- en 11-jarigen is de competitie slechts één aspect van de hele opleiding. In de schoolsport komt trouwens ook wel enige competitie voor.

De heer Paul Ponnet : Men reageert gevoelsmatig op woorden als competitie en prestatiepiramide. Nochtans schragen die begrippen ook het reguliere onderwijs, zij het dan op intellectueel vlak. Daar worden jongeren ook van meet af aan gestimuleerd tot het bereiken van een bepaalde plaats op de sociale ladder. Prestatie is hier niet erger dan in het dagelijkse leven.

We kozen er inmiddels voor om tegen 1 januari 2001 een Vlaamse vleugel te hebben en toe te treden tot het systeem van de Vlaamse sportfederaties.

De heer Jos Stassen, voorzitter : De KBWB wil over 10 maanden van start gaan met wieleropleidingscentra. Men heeft een mooi plan, maar is nog niet helemaal klaar. De uitvoering zal wellicht geld kosten, zeker als men ook zelf dergelijke centra wil oprichten. Op hoeveel raamt de KBWB die som ? Wie moet de centra erkennen ?

De heer André Denys : Het is toch evident dat dit de overheid moet zijn ?

De heer Jos Stassen, voorzitter : Moeten de VWS, de KBWB en Bloso niet betrokken worden ?

De heer Paul Ponnet : Laten we even aannemen dat er naast een nationaal centrum 5 provinciale centra komen met telkens 3 subcentra. De personeelskosten werden als volgt berekend : 2 miljoen frank voor de nationale jeugdcoördinator, vijf keer 1,2 miljoen frank voor de provinciale licentiaten lichamelijke opvoeding en 11,25 miljoen frank voor de centrumtrainers (vijf per centrum, die telkens 6 uur per week werken aan 500 frank bruto per uur). De werkingskosten bedragen ongeveer 8,5 miljoen frank (1 miljoen voor het nationale centrum en ongeveer 750.000 frank per subcentrum). Dat is alles samen 27,75 miljoen frank per jaar. Als we 500 renners willen bereiken, kost dat 55.500 frank per renner per jaar of 185 frank per uur ; als we streven naar 1500 renners, kost de begeleiding 18.500 frank per renner per jaar of slechts 62 frank per uur.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Heeft de KBWB al beslist een WOC op te richten ?

De heer Paul Ponnet : Ja, dat werd beslist tijdens de vergadering van het dagelijks bestuur op 2 maart jongstleden. Voor de middelen willen we ook een beroep doen op de wielersportclubs, die we immers als gebruikers kunnen beschouwen.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Is het juist dat u de bijdrage voor de renners en hun ouders zo laag mogelijk wil houden ?

De heer Paul Ponnet : Ja.

De heer Jean Bollen : De leeftijdsverlaging plaatst ons voor een zeer zware opgave. De KBWB streeft wel hetzelfde doel na als de Vlaamse Wielerschool.

De 1-oktoberregel is enkel relevant voor de leeftijdsgroep van 14 tot 18 jaar, en wel omdat de UCI die oplegt : de renners van een bepaalde categorie moeten op 1 oktober naar een hogere leeftijdsgroep overschakelen. Voor jongere renners geldt dat voorschrift niet.

De wielersport brengt bijzondere opleidingsmoeilijkheden met zich mee, omdat het tegenwoordig niet meer veilig is op straat. Daarom zijn we enkele jaren geleden gestart met beschermde omlopen. Alleen in West-Vlaanderen is er nog geen.

Vragenronde met de heer Paul Eliaerts, adjunct van de directeur Bloso

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey : In het besluit van 26 april 1995 zijn de erkenning en de voorwaarden geregeld voor de opleiding in de wielersport, en is Bloso verantwoordelijk gesteld voor het toezicht. Zijn er gelijksoortige besluiten voor andere sporten waarin een erkenning voor de opleiding wordt opgelegd, gekoppeld aan een financiële tussenkomst ? Als dit voor de wielersport wordt ingesteld, zullen de andere sporten dan niet hetzelfde vragen ?

De heer Paul Eliaerts, adjunct van de directeur Bloso : De controle volgens het huidige decreet en de uitvoeringsbesluiten heeft in hoofdzaak betrekking op de omlopen van de wielersport. Tevens worden de opleiders en de opleidingsprogramma's door de minister goedgekeurd. De regelgeving met betrekking tot het toezicht en de controle tijdens de wielersport zelf is eerder onduidelijk. De vereiste kwalificatie voor de opleiders wordt onvoldoende gepreciseerd. Alleen regenten en licentiaten LO worden duidelijk vermeld, de overige kwalificaties worden niet exact omschreven. Het zou interessant zijn om dat te verfijnen.

In dit voorstel van decreet wordt aan Bloso opgedragen de wijze waarop vorm wordt gegeven aan de opleiding en de aanwezigheid van diegenen die de opleiding volgen, te controleren en te evalueren.

Momenteel zijn er een decreet en uitvoeringsbesluiten. Nu ligt er een voorstel van decreet voor waarin elementen zijn opgenomen uit het vorige decreet en haar uitvoeringsbesluiten en waarin tevens bepaalde zaken per convenant zullen worden geregeld.

Hierdoor heeft Bloso nu nog geen zicht op de overige opdrachten tot toezicht en de controle die haar desgevallend zullen worden toegewezen. Bijgevolg kunnen we er onze visie nog niet over formuleren.

De heer André Denys : Het is de bedoeling met het voorliggende voorstel van decreet het uitzonderingsdecreet van 1995 af te schaffen en in te kapselen in het decreet medisch verantwoorde sportbeoefening, dat de opleiding vandaag nog niet regelt. Uiteraard komen er uitvoeringsbesluiten om te bepalen hoe de convenants totstandkomen.

De heer Jos Stassen, voorzitter : De heer Eliaerts wilde alleen maar de rol van Bloso bepalen binnen het nieuwe decreet.

De heer Paul Eliaerts : Om op de vraag van mevrouw Merckx-Van Goey terug te komen : een initiatief dat financiële tussenkomsten vraagt, is de Vlaamse Trainersschool. Voorts wordt de opleiding in de topsportscholen, een specifiek facet van het sportlandschap, door Bloso financieel gesteund.

De heer André Denys : Ik twijfel eraan of Bloso de juiste instantie is om controle uit te oefenen. Als participant in de Vlaamse Trainersschool is Bloso immers tegelijk rechter en partij. Die situatie moet worden vermeden. De vraag rijst of het niet beter is om de Vlaamse administratie, meer bepaald de administratie voor medisch verantwoorde sportbeoefening, de controle te laten uitvoeren.

De heer Paul Eliaerts : Dat is inderdaad een moeilijke situatie. Bloso is inderdaad tegelijk rechter en partij : we zijn participanten in de Vlaamse Wielerschool. Daardoor beschikken we evenwel over de gepaste knowhow voor de sporttechnische begeleiding. Ook in de Vlaamse Trainersschool is er een gestructureerd samenwerkingsverband tussen Bloso, de universiteiten, de hogescholen lichamelijke opvoeding en de sportfederaties. Er wordt binnenkort een pedagogische cel opgericht, die in de eerste plaats bedoeld is voor de kaderopleiding, maar die tevens ondersteuning kan bieden voor de begeleiding bij de wieleropleiding.

De heer André Denys : Het is geen goede zaak dat iemand tegelijk rechter en partij is. Hoe is de verhouding tussen de Vlaamse Wielerschool en Bloso ? Kan die structuur onafhankelijker worden ?

De heer Paul Eliaerts : De Vlaamse Wielerschool is een VZW die juridisch is samengesteld uit 7 leden van Sporta, 7 leden van Bloso en 2 van FROS ; de raad van beheer bestaat uit 5 leden van Sporta, 5 van Bloso en 1 van FROS. De school krijgt een subsidie van 3 miljoen frank.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Bloso is dus structureel verbonden met de Vlaamse Wielerschool.

De heer André Denys : Dat is het probleem van betrokken partij.

De heer Jos Stassen, voorzitter : Kan Bloso, die over een grote knowhow beschikt, een rol spelen in de erkenning van wieleropleidingscentra ?

De heer Paul Eliaerts : Dat is mogelijk, eventueel in overleg met de administratie voor medisch verantwoorde sportbeoefening. De vraag is evenwel of dat opportuun is.

De voorzitter : Ik dank iedereen voor de toelichting.

De verslaggever,

André VAN NIEUWKERKE

De voorzitter,

Jos STASSEN